

के तपाईंको घर
पानीले रसाएको छ ?
अब चिन्ता नगर्नहोस !
चिन्ताको समाधान Waterprooing
ले गर्न छ । १००% ग्राहकीका साथ
समस्याको समाधान ।

सम्पर्क: प्रगति ट्रेड कर्सन
रानीपौली, पोखरा-११ (राडियो पार्टी प्लेसको निवासी)
०६९-५७०८०८८, ८८५६०२२३३३, ८८४६९४८७३

पोखरापत्र

Pokharapatra National Daily

राष्ट्रिय दैनिक

रु. १०० मा
कलर मिजिटिंग कार्ड
साथै
तुरन्त क्यालेण्डर प्रस्तक,
स्मारिका आदि छपाई गर्नु परेमा
सम्पर्क:
०६९-५७०६५९, ८८५६०७५५५५

वर्ष २५

अद्य २२८

श्रेणी क्षेत्रीय 'क'

२०८१ भद्रौ १३ गते बिहीबार

२९ Aug 2024

पृष्ठ ४

मूल्य रु. ५।-

शान्तिसुरक्षा र कानूनी राज्यको अनुभवि दिलाउन नागरिकको पनि भूमिका: मुख्यमन्त्री

पोखरापत्र संचादाता
गण्डकी, १२ भद्रौ

गण्डकी प्रदेशका मुख्यमन्त्री
सुरेन्द्राज पाण्डेले समाजमा
शान्तिसुरक्षा कायम गर्न र कानूनी
राज्यको अनुभूति दिलाउन
नागरिकको पनि महत्वपूर्ण
भूमिका हुने बताउनुभएको छ ।

मुस्ताङ्डिस्थित इलाका प्रहरी
कार्यालय मुक्तिनाथको नवनिर्मित
भवनको बुधबार उद्घाटन
गर्दै उहाँले सरकारसँगै नागरिक
समाजसँगको सहकार्यमा
शान्तिसुरक्षाका प्रभावकारितासँगै
कानूनी राज्यको अनुभूति
दिलाउन सकिने बताउनुभयो । भवन निर्माणसँगै

धार्मिक पर्यटकीय तीर्थस्थल
मुक्तिनाथ आउने पर्यटक र
स्थानीयको शान्तिसुरक्षामा
सेवा गर्ने प्रहरीलाई सहज हुने

चाहेरे पनि प्रदेश सरकारले
आवश्यकता र अपेक्षाअनुसार
प्रहरीलाई सबै सहयोग गर्न
नसकिएको उल्लेख गर्नुभयो ।

प, द, श का १
शान्तिसुरक्षाका लागि सरकारले
सुरक्षा निकायलाई भौतिक
पूवाधार, उद्धर सामग्री, यन्त्र
उपकरण, क्षमता विकासका
कार्यक्रममा सीमित
साधनस्रोतका बीच प्रदेश
सरकारले निरन्तर सहयोग गर्दै
आएको उहाँको भनाइ छ । प्रदेश
सरकारको रु तीन करोड ६०
लाख लगानीमा निर्माण भएको
भवन छ रोपनी चार आना
क्षेत्रफलमा रहेको हो ।

त्यसै गरी परिषदको हाल ६
जना सदस्य चयन हुनु भएको
निर्वतमान अध्यक्ष पोमानारायण
श्रेष्ठले बताउनु भयो । परिषदको
सदस्यमा हरि भुजेल, चौ बहादुर
गुरुड, बाबुराम पाडे, निम मारा,
जीवन सापोकोटा र नारायण
सुवेदी चयन हुनु भएको परिषदले
जनाएको हो । अन्य पदाधिकारी
सहित थप ३ जना सदस्य
अध्यक्षको तजविजमा चयन
हुने भएको छ । यस अघ उक्त
कार्यक्रमको उद्घाटन गण्डकी
प्रदेशका सामाजिक विकास
तथा स्वास्थ्य मन्त्री बिन्दुकुमार
भट्टले बताए । होटल बाराही,
बाराही जंगल लज लगायतका
विभिन्न पर्यटन क्षेत्रमा करिब
३ अर्ब भन्दा बढी लगानी
गरी पौडेल परिवारले ६ सय
भन्दा बढीलाई रोजगार दिएको

पोखरापत्र संचादाता
पोखरा, १२ भद्रौ

पोखरा पर्यटन परिषदको
अध्यक्षमा तारानाथ पहारी
चयन हुनु भएको छ । परिषदको
बुधबार पोखरामा सम्पन्न भएको
२४ औं वार्षिक साधारण सभा
तथा १३ औं अधिवेशनबाट
गाउँ पर्यटन प्रबद्धन मंच नेपाल
(भिटोफ) गण्डकी प्रदेशका
संस्थापक अध्यक्ष पहारी आगामी
दुई बर्षीय कार्यालयको लागि
चयन हुनु भएको हो ।

त्यसै गरी परिषदको हाल ६
जना सदस्य चयन हुनु भएको
निर्वतमान अध्यक्ष पोमानारायण
श्रेष्ठले बताउनु भयो । परिषदको
सदस्यमा हरि भुजेल, चौ बहादुर
गुरुड, बाबुराम पाडे, निम मारा,
जीवन सापोकोटा र नारायण
सुवेदी चयन हुनु भएको परिषदले
जनाएको हो । अन्य पदाधिकारी
सहित थप ३ जना सदस्य
अध्यक्षको तजविजमा चयन
हुने भएको छ । यस अघ उक्त
कार्यक्रमको उद्घाटन उद्घाटन गण्डकी
प्रदेशका सामाजिक विकास
तथा स्वास्थ्य मन्त्री बिन्दुकुमार
भट्टले बताए । होटल बाराही,
बाराही जंगल लज लगायतका
विभिन्न पर्यटन क्षेत्रमा करिब
३ अर्ब भन्दा बढी लगानी
गरी पौडेल परिवारले ६ सय
भन्दा बढीलाई रोजगार दिएको

परिषदले जनाएको हो ।
परिषदका अध्यक्ष
पोमानारायण श्रेष्ठको
अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको
कार्यक्रममा कास्कीका प्रमुख
जिल्ला अधिकारी भरतमणि
पाण्डे, प्रदेशका पर्यटन सचिव
कुमानसिंह गुरुड, गायक विवेक
श्रेष्ठ, भारतिय पेसन क्याम्पका
प्रशान्त सिंह वेल, परिषदका
पूर्व अध्यक्ष गोपी बहादुर
भट्टार्ह, नेपाल पत्रकार महासंघ
कास्कीका अध्यक्ष विवेक
काठमाडौं अधिकारी दिनुभयो ।
उक्त अवसरमा पोखराका अग्रज
पर्यटन व्यवसायी हरिप्रसाद
पौडेललाई सम्मान गरिएको
निर्तमान महासचिव संजयकान्त
सिमेलले बताए । होटल बाराही,
बाराही जंगल लज लगायतका
विभिन्न पर्यटन क्षेत्रमा करिब
३ अर्ब भन्दा बढी लगानी
गरी पौडेल परिवारले ६ सय
भन्दा बढीलाई रोजगार दिएको

पोखरा पर्यटन परिषदको अध्यक्षमा पहारी

पोखरापत्र संचादाता
पोखरा, १२ भद्रौ

पोखरा पर्यटन परिषदको
अध्यक्षमा तारानाथ पहारी
चयन हुनु भएको छ । परिषदको
बुधबार पोखरामा सम्पन्न भएको
२४ औं वार्षिक साधारण सभा
तथा १३ औं अधिवेशनबाट
गाउँ पर्यटन प्रबद्धन मंच नेपाल
(भिटोफ) गण्डकी प्रदेशका
संस्थापक अध्यक्ष पहारी आगामी
दुई बर्षीय कार्यालयको लागि
चयन हुनु भएको हो ।

त्यसै गरी परिषदको हाल ६
जना सदस्य चयन हुनु भएको
निर्वतमान अध्यक्ष पोमानारायण
श्रेष्ठले बताउनु भयो । परिषदको
सदस्यमा हरि भुजेल, चौ बहादुर
गुरुड, बाबुराम पाडे, निम मारा,
जीवन सापोकोटा र नारायण
सुवेदी चयन हुनु भएको परिषदले
जनाएको हो । अन्य पदाधिकारी
सहित थप ३ जना सदस्य
अध्यक्षको तजविजमा चयन
हुने भएको छ । यस अघ उक्त
कार्यक्रमको उद्घाटन उद्घाटन गण्डकी
प्रदेशका सामाजिक विकास
तथा स्वास्थ्य मन्त्री बिन्दुकुमार
भट्टले बताए । होटल बाराही,
बाराही जंगल लज लगायतका
विभिन्न पर्यटन क्षेत्रमा करिब
३ अर्ब भन्दा बढी लगानी
गरी पौडेल परिवारले ६ सय
भन्दा बढीलाई रोजगार दिएको

जनाको मृत्यु भएको केन्द्रीय
प्रहरी प्रवासी एवं प्रहरी नायब
महानिरीक्षक दानबहादुर कार्कीले
जानकारी दिनुभयो । उहाँका
अनुसार बाढी पहिराका कारण
काठमाडौं उपत्यकामा ११ जना,
कोशी प्रदेशमा ४२ जना, मधेस
प्रदेशमा १२ जना, बागमती
बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ►

बाढीपहिरो लगायतका विपद्मा परी २१० को मृत्यु

रासस

काठमाडौं, १२ भद्रौ

अविरल वर्षाको कारण गत
जेठ २८ गोदेवीखि देशका विभिन्न
स्थानमा आएको बाढी, पहिरो
लगायतका विपद्मा परी बुधबार
दिउँसोसम्म दुई सय १० जनाको
मृत्यु भएको छ ।

बाढी, पहिरो लगायतका विपद्मा

मा परी काठमाडौं उपत्यकामा
तीन जना, कोशी प्रदेशमा २
९ जना, मधेस प्रदेशमा आठ
जना, बागमती प्रदेशमा ४६
जना, गण्डकी प्रदेशमा ५६
जना, लुम्बिनी प्रदेशमा ३८
जना, कर्णली प्रदेशमा १४
जना र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १६
जना गरी जम्पा दुई सय १०

जनाको मृत्यु भएको केन्द्रीय
प्रहरी प्रवासी एवं प्रहरी नायब
महानिरीक्षक दानबहादुर कार्कीले
जानकारी दिनुभयो । उहाँका
अनुसार बाढी पहिराका कारण
काठमाडौं उपत्यकामा ११ जना,
कोशी प्रदेशमा ४२ जना, मधेस
प्रदेशमा १२ जना, बागमती
बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ►

जानकारी दिनुभयो ।

बाढी, पहिरो लगायतका विपद्मा

मा परी काठमाडौं उपत्यकामा
तीन जना, कोशी प्रदेशमा २
९ जना, मधेस प्रदेशमा आठ
जना, बागमती प्रदेशमा ४६
जना, गण्डकी प्रदेशमा ५६
जना, लुम्बिनी प्रदेशमा ३८
जना, कर्णली प्रदेशमा १४
जना र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १६
जना गरी जम्पा दुई सय १०

जनाको मृत्यु भएको केन्द्रीय
प्रहरी प्रवासी एवं प्रहरी नायब
महानिरीक्षक दानबहादुर कार्कीले
जानकारी दिनुभयो । उहाँका
अनुसार बाढी पहिराका कारण
काठमाडौं उपत्यकामा ११ जना,
कोशी प्रदेशमा ४२ जना, मधेस
प्रदेशमा १२ जना, बागमती
बाँकी अन्तिम पृष्ठमा ►

जानकारी दिनुभयो ।

बाढी, पहिरो लगायतका विपद्मा

मा परी काठमाडौं उपत्यकामा
तीन जना, कोशी प्रदेशमा २
९ जना, मधेस प्रदेशमा आठ
जना, बागमती प्रदेशमा ४६
जना, गण्डकी प्रदेशमा ५६
जना, लुम्बिनी प्रदेशमा ३८
जना, कर्णली प्रदेशमा १४
जना र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा १६
जना गरी जम्पा दुई सय १०

सुक्तिसंधा

केवल कम्हीन नै त्यस्तो हुँचन जो भाग्यलाई फुकाउँछन र उस्तो गुनासोको बाह्यता रहन्छ । - गौतम बुढ

सम्पादकीय

वामे सदै गुटबन्दी

नेकपा एकीकृत समाजवादीको पदाधिकारी चुनावको नतिजा सार्वीजनक भएको छ तर सफल भइसकेका नेताहरूले हार व्यहोर्नु परेको छ । राजनीतिक वृत्तमा तरंग नै सिर्जना गर्ने गरी रामकुमारी भाँडीको महिला उपाध्यक्षमा जयती राईसँग पराजित भएकी छन् । भाँडीको हारको चर्चा राईको जितभन्दा धैरे भइरहेको छ । किनकी भाँडी नेकपा एसको मात्र होइन एक स्थापित र आशा लाग्दो महिला नेतृ थिएन । उनका समकक्षी गांग थापा कांग्रेसमा नेतृत्व तिने दौडमा पुगिसकदा नेकपा एमालेवाट विभाजन भएर बनेको नेकपा एसमा पनि उनी महिला उपाध्यक्षमा पराजित हुन् परेको छ । केन्द्रीय कमिटी सदस्यहरूले पदाधिकारी र पोलिटब्युरो सदस्य चयन गर्दा महाधिविशेनको म्यान्डेडिविपी गरिएको छ ।

असारमा सम्पन्न महाधिवेशनले २९९ सदस्यीय केन्द्रीय कमिटी बनाउने व्यवस्था विधानमार्फत गरेको थियो । तर केही दिनअघि विधान उल्लंघन गरी ३४४ सदस्यीय केन्द्रीय कमिटी बनाइयो । अहिले त्यसरी नै मनोनीत गरिएका सदस्यहरूबाट महाधिवेशनले दिएको सर्वसम्मतिको म्यान्डेड उल्लंघन गर्दा चर्चित युवा पाखा परेका छन् । एमालेमा रहेदा जस्तो गुटबन्दी गर्थे त्यही व्यवहार एसमा दोहारेको छ । पदाधिकारी र पोलिटब्युरो चयन गर्दा नेतृत्वले चिट नै बाँडेको आरोप प्राजय भोगेन्हस्तो छ । नेताहरूले गुटबन्दी उपाध्यक्षमा जयती राईसँग पराजित हुन् परेको छ । चुनावमा विशेष गरी तीन गुट देखिएका छन् ।

असारमा अध्यक्ष, महासचिव र सम्मानित नेता सर्वसम्मत चयन गरेको नेकपा एसले निर्वाचनको हलमा पनि वरिष्ठ उपाध्यक्ष सर्वसम्मत चयन गर्न्थे । तर, १७ जना पदाधिकारीको निर्वाचनमा भने नेकपा एसधिक्रो आन्तरिक विवाद छताखुल भएको छ । अध्यक्ष माधवकुमार नेपाल, महासचिव घनश्याम भुसाल र सम्मानित नेता भलनाथ खनालले पदाधिकारीमा अन्तिसम्म सर्वसम्मत गर्न छलफल गरेको थिए । तर, आकांक्षी बढी भएपछि नेताहरूको सर्वसम्मत गर्ने सहमति सफल भएन । अन्ततः निर्वाचनबाट १७ जना पदाधिकारी चयन भएको छन् ।

भाँडी मात्र होइन, नेकपा एसको पदाधिकारी निर्वाचनमा धैरे नेताहरू संस्थान पक्षले गुटबन्दी गरेको कारण पराजित भएका छन् । नेपाल समूहले जिताउनुपर्ने भनेर दुई किसिमका चिट वितरण गरेको थियो । उक्त चिट वितरण गर्दा नेपाल संसदमा थिए । फर्केर आउँदा उनको सचिवालयले वितरण गरेको चिटका आधारमा मत खरिसकेको थियो । नेपालको सचिवालयले खुला उपाध्यक्षस्थानमा गांगलाल तुलाधर, जगन्नाथ खतिवडा, उर्वार्दत पत्त र विरोध खतिवडाको नाम जिताउनुपर्नेमा थियो । उक्त चिटमा डा. विजयकुमार पौडेल, प्रकाश ज्वलासहित नेताहरूको नाम थिएन । चार उपमहासचिवमा रामकुमार भद्राई, राजेन्द्रकुमार राई, नामेन्द्र चौधरी र अम्पर थापाको नाम माधव नेपाल पक्षले आफ्नो चिटमा राखेको थियो । सात सचिवालय हस्तवहादुर शाही, दिल्कुमारी पन्त, शेरबहादुर कुँवर, धर्मनाथ पौडेल, श्रीनाथ बराल, टोकबहादुर वाङ्मा र कृष्ण नेपालीको नाम राखेका थिए । नेपाल पक्षकाट उपमहासचिवमा राजेन्द्रकुमार राई, लक्षण केसी, रामचन्द्र यादव र रामकुमार भद्राईको नाम चिटमा समावेश गरेको थियो ।

महासचिव भुसाल पक्षले भने चिट वितरण नगर्न र सुखाट नै निर्वाचनको तयारी नगर्दा हार्नुपर्नेको भुसाल समूहका एक नेता बताउँछन् । ती नेताले भने, “उहाँहरूले सुखाटै रामान्तरी आ-आपा मान्छेको नाममा चिट वितरण गर्नुभयो । हाल्ला साथिराखाहाँ व्यक्तिगत रूपमा भोट मान थाल्नुभयो । संस्थान एक ढिक्का भयो । हामी तिरारितर भयाँै । निर्वाचनमा अध्यक्ष नेपाल-खनाल एक र महासचिव भुसाल पक्ष एक भएको देखिएको छ ।” नेपाल-खनाल एक ठाउँमा हुँदा खनालनिकट भनिएका राई उपाध्यक्षमा जिजी भझन । खुल्ला उपाध्यक्षमा निर्वाचित प्रकाश ज्वला पानि खनालनिकट नेता हुन् ।

भुसालपक्षबाट उपाध्यक्ष धर्मनाथ साह र उपमहासचिवमा गरिमा शाह मात्र निर्वाचित भएका छन् । त्यस्तै, सचिवामा चन्द्रबहादुर शाही र बलदेव चौधरीले जितेका छन् । सचिवामा गांग शिव दुवै पक्षको टिमामा थिए । भुसाल पक्षमा लाग्ने महाधिवेशनको समयमा खनाल र भुसाल मिलाउन पहल गरेका सुदूरपश्चिमका प्रदेश सांसद नेताहरूको नाम शाही, सुदूरपश्चिमका पूर्वमुख्यमन्त्री दीर्घी सोडारी, जीवनराम श्रेष्ठ पराजित भएका छन् । नेकपा एसका प्रत्यक्षबाट १० जना सांसद प्रतिनिधिसंघमा छन्, जस्मा बहुप्रत सांसदहरूले नेतृत्वप्रीष्ठ असन्तुष्टि राखेको आएका थिए । पहिलो पुस्तकाको नेपाल, खनाल सर्वसम्मत भए । दोस्रो पुस्तकाको भुसाल, पाण्डे पनि सर्वसम्मत भए । उपाध्यक्षमा दोस्रो पुस्तकाको नेताहरू विजयी भएका छन्, जस्मा राई, उपमहासचिवमा शाह, राजेन्द्र राई, मेट्रपणी चौधरी विजयी भएका छन् । उनीहरू युवा हुन् । सचिवामा युवा र दोस्रो पुस्तकाको नेताहरू विजयी भएका छन्, जस्मा शेरबहादुर कुँवर, श्रीनाथ बराल युवा हुन् । सोमप्रसाद पाण्डे र साचिवत्रीकुमारी भुसाल दोस्रो पुस्तकाको नेताहरू पराजित भएका छन् ।

तपाईंको आज

मेष	: स्वास्थ्यमा सुधार तुला	: मानसिक तनाव
वृष	: सहयोग मिलेछ	वृश्चिक : व्यापारमा लाभ
मिथुन	: अप्रत्यसित लाभ	धनु : शत्रुको भय
कर्क	: सत्कार मिलेछ	मकर : भमेला बड्ने
सिंह	: आर्थिक समस्या	कुम्भ : कार्यमा सफलता
कञ्च	: शारीरिक भमेला	मीन : शुभ यात्रा

हरिसिंह भविश्यतावाणी केन्द्र

पोखरा-१६, जोगिमणीसार्ग, मोबाइल: ९८५६०२०५८६६

चिना, टिप, हस्तरेखा, आखत, माटो हैर्नका लागि सम्झनुहोस् ।

अपर म्यादी-१ जलविद्युत आयोजना निर्माण सुरु

रासस

म्यादी, १२ भद्रौ

म्यादीमा ५३ दशमलव ५ मेगावाट क्षमताको अपर म्यादी-१ जलविद्युत आयोजना निर्माण सुरु भएको छ । म्यादीको धबलागिरि गाउँपालिका-४

लहरीमा आजदेखि आयोजनाको अडिट (मुख्य सुरुठ जाने प्रवेशमार्ग) निर्माण थालिएको हो । गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य तथा पूर्वभौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्थामन्त्री रेशमबहादुर जुङालीले विस्फोट गराई सुरुठ

नेतृत्वमा विभिन्न बैकहरूले क्लूलागतको ७५ प्रतिशत लगानी रहने आयोजनामा प्रवरद्धक र संस्थापक सेयर आहवान गरेर २५ प्रतिशत लगानी जुटाइने बताउनुभयो ।

जलविद्युत आयोजनाको धबलागिरि गाउँपालिका-४ लहरीमा आजदेखि आयोजनाको अडिट

(मुख्य सुरुठ जाने प्रवेशमार्ग) निर्माण थालिएको हो । गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य तथा पूर्वभौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्थामन्त्री रेशमबहादुर जुङालीले विस्फोट गराई सुरुठ

नेतृत्वमा विभिन्न बैकहरूले क्लूलागतको ७५ प्रतिशत लगानी रहने आयोजनामा प्रवरद्धक र संस्थापक सेयर आहवान गरेर २५ प्रतिशत लगानी जुटाइने बताउनुभयो ।

जलविद्युत आयोजनाको धबलागिरि गाउँपालिका-४

लहरीमा आजदेखि आयोजनाको अडिट

(मुख्य सुरुठ जाने प्रवेशमार्ग)

निर्माण थालिएको हो । गण्डकी

प्रदेशसभा सदस्य तथा पूर्वभौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्थामन्त्री रेशमबहादुर जुङालीले विस्फोट गराई सुरुठ

नेतृत्वमा विभिन्न बैकहरूले क्लूलागतको ७५ प्रतिशत लगानी रहने आयोजनामा प्रवरद्धक र संस्थापक सेयर आहवान गरेर २५ प्रतिशत लगानी जुटाइने बताउनुभयो ।

जलविद्युत आयोजनाको धबलागिरि गाउँपालिका-४

लहरीमा आजदेखि आयोजनाको अडिट

(मुख्य सुरुठ जाने प्रवेशमार्ग)

निर्माण थालिएको हो । गण्डकी

प्रदेशसभा सदस्य तथा पूर्वभौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्थामन्त्री रेशमबहादुर जुङालीले विस्फोट गराई सुरुठ

नेतृत्वमा विभिन्न बैकहरूले क्लूलागतको ७५ प्रतिशत लगानी रहने आयोजनामा प्रवरद्धक र संस्थापक सेयर आहवान गरेर २५ प्रतिशत लगानी जुटाइने बताउनुभयो ।

जलविद्युत आयोजनाको धबलागिरि गाउँपालिका-४

लहर

रावणलाई जितेको खुसियालीमा नाचिन्छ हनुमान नाच

खेमराज गौतम

बागलुड, १२ भदौ / रासस

गालामा अनेकथरी पोतिएको रड, शिरमा श्रीराम लेखिएको रातोपट्टी, शरीरको माथिल्लो भागमा रातो र तल्लो भागमा सेतो पहिन, पछाडि पुच्छ जोडेर हनुमान जस्तै देखिने एक हूँ रामान्स जोडी बनेर बागलुड बजारमा नाच्दै हिँड्छन्।

एकापसमा लौरे ढाक्कै हनुमानको भेषमा सजिएका मुवाहरू २६ जना युवा १० तालको सुरुमा नाच्दै हिँड्ने परम्परा यहाँका नेवार समुदायले झन्डै तीन सय वर्षेखिंच बाजाउँदै आएका छन्। नाच्नेहरू हनुमानको स्वरप्रमा उत्रिन्छन् भने विभिन्न तालमा बाजा बजाउँदा अन्य व्यक्तिहरूको पनि शरीरमा कम्पन पनि हुने गर्छ। उनीहरूले 'वार चढेको भनिन्छ। उनीहरू अवेत जस्तै बनेर हल्लिन्छन्। नाचमा सहभागी पुजारीले वीर उठेका हनुमानलाई नियन्त्रणमा लिन्छन्। हनुमान नाचमा सलमान पुजारीले सेता गन्धी र कछाड बाँधे गर्न्छ।

दुई/दुई जनाको जोडी बनाए सजीतको तालमा नाच्नुलाई हनुमान नाचको रूपमा लिइन्छ। हनुमान नाच नेवार समुदायमा प्रचलित संस्कृतिक नाच हो। भूपतिन्द्र मल्लको पालामा भक्तपुरबाट सुरु गरेको 'हनुमान नाच' बागलुडका नेवार समुदायले संरक्षण गरेका हुन्। खर्चिलो नाचको रूपमा रहेको यो नाच व्यवस्थापनमै कठिन भएपछि तीन वर्षमा देखाइने नाच बिस्तरै पाँच वर्ष, सात वर्ष र अहिले नौ वर्षमा पुगेको स्थानीय मुकेशचन्द्र राजभाइडारी बताउनुभयो। पुर्खाले आप्नो उद्गमस्थलबाट लिएर आएको धार्मिक संस्कार जोगाउन मुसिकल भएको श्रेष्ठो भनाइ छ। यस नाच रामायण कथामा आधारित रहेको हनुमान नाच र देखाउने तालका कारण बुझन र देखन सकिन्छ। रामको सेवकका रूपमा रहेको हनुमान रहेको भन्दै नाच शुभारम्भको दिन बागलुड बजार परिक्रमासँगै बागलुड नगरपालिका-४ उपल्लाचैर नियन्त्रणमा लिन्छन्।

फक्ने राजभण्डारीको भनाइ छ। अस्थिरज्जीवीका रूपमा हनुमानलाई पूजा गर्ने र उनौको नाच प्रदर्शन गर्दा जीवनभर शक्ति प्राप्त हुने विश्वास रहेको छ।

भक्तपुरकानेवार समुदाय १७६८ सालमा व्यापार तथा व्यवसाय गर्नका लागि बागलुड आएस्नी हनुमान नाच नाच थालिएको इतिहास रहेको पाइन्छ। बीचमा केही वर्ष हराएको नाचले २०१३ सालदेखि निरन्तर पाउन थालेको हो। बागलुड बजारको नारायण चोकबाट सुरु हुने उक नाचमा बागलुड बजार देखि उपल्लाचैरको राम मन्दिर पुगेर फक्ने गरिन्छ। मझ गलबारदेखि सुरु गरिएको हनुमान नाच चैतसम्म नाचिने हनुमान नाच चैतसम्म परिषद् बागलुडले जनाएको छ। कोरोना कहरलगायतका कारण बीचमा केही वर्ष नाच रोकिएको मूल व्यवस्थापक ईश्वर मलेपतीले जानकारी दिनुभयो।

२०७२ सालमा विधिवत नाचिएको नाच अहिले आए नाचिने थालिएको छ। हनुमान नाच संरक्षण परिषद् बागलुडको पहलमा यहाँका नेवार समुदायका युवाहरू साउन महिनादेखि नै यसको तयारीमा जुटेका थिए।

यस नाचमा कम्तीमा १३ र बढीमा १५ जोडी युवा हनुमानको भेषधारण गरी नाच्ने गर्दछन्। पुस्तान्तरण नहुँदा हनुमान नाच संरक्षण परिषद् बागलुडको भन्दै यसवर्ष नेवार समुदायका युवा पुस्तालाई हनुमानको रूपमा अनुशासित र मर्यादित ढिगाबाट अङेडामा रहनु पर्दछ। यसमा पहिलो ताल, सलामी ताल, छ ताल, १२ ताल, १६ ताल, धेरा